

ภาพจาก <http://www.weekendhobby.com>

เชื่อว่าในช่วงสงกรานต์นี้ นอกจากความงดงามของดอกชมพูพันธุ์ทิพย์หรือซากุระเมืองไทยแล้ว หลายๆ ท่านก็คงจะได้สัมผัสกับความสวยงามกับดอกไม้อีกหนึ่งชนิดหนึ่ง ที่มีสีเหลืองอร่ามและมีความงดงามไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ใช่แล้วค่ะ เรากำลังพูดถึงเจ้าดอกสงกรานต์ ดอกราชพฤกษ์ หรือก็คือดอกคุณ ดอกไม้ประจำชาติไทยเราเองค่ะ

คุณ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Cassia fistula* L. เป็นพืชในวงศ์ LEGUMINOSAE (FABACEAE) - CAESALPINIOIDEAE ลักษณะทางพฤกษศาสตร์คือ เป็นไม้ยืนต้น ใบเป็นช่อประกอบด้วยใบย่อย 3-8 คู่ รูปไข่แกมขอบขนาน เนื้อใบเกลี้ยงค่อนข้างบาง หูใบมีขนาดเล็กและร่วงง่าย ดอกออกเป็นช่อตามง่ามใบ 1-3 ช่อ กลีบรองกลีบดอก 5 กลีบ รูปไข่แกมรูปรี ด้านนอกมีขน กลีบดอก 5 กลีบ สีเหลืองรูปไข่ เกสรเพศผู้ 10 อัน อับเรณูมีขนาดเล็ก เกสรเพศเมียและท่อเกสรมีขน ผลเป็นฝักทรงกระบอก ฝักอ่อนสีเขียว ฝักแก่สีดำ มีเมล็ดจำนวนมาก เมล็ดรูปรีแบนสีน้ำตาล สรรพคุณพื้นบ้านระบุว่า รากและใบ ใช้เป็นยาระบาย รักษาอาการท้องอืด แน่นท้อง ขับพยาธิผิวหนัง เปลือกต้น แก้ท้องร่วง สมานแผล เปลือกเมล็ดและเปลือกฝัก ถอนพิษเบื่อเมา ทำให้อาเจียน ดอก แก้ไข้ เป็นยาระบาย แก้ปวดแผลเรื้อรัง พุพอง ฝัก แก้กระหายน้ำ แก้จุกเสียด แก้กำเดา แก้กษัย ระบายพิษไข้ เนื้อในฝัก เป็นยาระบาย ถ่ายเสมหะ แก้อ่อนในกระหายน้ำ

การศึกษาฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของคุณพบว่า ในฝักคุณมีสารในกลุ่ม anthraquinones หลายชนิด เช่น rhein, aloe-emodin และ sennosides ซึ่งมีฤทธิ์เป็นยาระบาย สารสกัดจากส่วนฝัก ดอก และส่วนต่างๆ มีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย เชื้อรา และยีสต์ สารสกัดจากส่วนใบมีฤทธิ์ฆ่าพยาธิใบไม้ ขับปัสสาวะ ลดการอักเสบ สารสกัดจากเมล็ด ลำต้นและเปลือกต้นมีฤทธิ์ลดไขมันและลดน้ำตาลในเลือด แต่ทั้งหมดยังเป็นการศึกษาในระดับสัตว์ทดลองและหลอดทดลองค่ะ

สงกรานต์เป็นช่วงเวลาแห่งความอบอุ่นของเราชาวไทยที่หลายๆ ท่านจะได้มีโอกาสกลับไปรดน้ำดำหัวญาติผู้ใหญ่ที่เคารพรัก รวมทั้งได้กลับไปเยี่ยมเยียนลูกหลานและญาติพี่น้องกัน เพื่อเติมเต็มกำลังใจกันให้เต็มเปี่ยม แต่ก็ไม่มีงานเลี้ยงไหนที่ไม่มีวันเลิกราละ ได้เวลาต้องกลับมาทำงานกันสักที (เฮ้อ...เวลาช่างผ่านไปไวจริงๆ) ทางสำนักงานขอให้ทุกท่านเดินทางด้วยความระมัดระวังและถึงที่หมายอย่างปลอดภัยทุกๆ ท่านค่ะ และอีกอย่างที่ไม่ได้คือ เมาไม่ขับนะคะ